

Cauza C-184/20**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

28 aprilie 2020

Instanța de trimitere:

Vilniaus apygardos administracinis teismas (Lituania)

Data deciziei de trimitere:

31 martie 2020

Reclamant:

OT

Pârâtă:

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (Comisia principală pentru etică oficială)

Obiectul procedurii principale

Obligația de a declara interesele private impusă în dreptul național persoanelor care exercită funcții publice naționale. Publicarea datelor cuprinse în declarații pe internet. Posibilă încălcare a dreptului la viață privată.

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

Interpretarea articolului 6 alineatul (1) litera (e) coroborat cu articolul 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (denumit în continuare „regulamentul”) și a articolului 9 alineatul (1) din regulamentul coroborat cu articolul 9 alineatul (2) litera (g) din acesta, din perspectiva articolelor 7 și 8 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare de asemenea „carta”).

Întrebările preliminare

1) Condiția prevăzută la articolul 6 alineatul (1) litera (e) din regulament ca prelucrarea să fie necesară pentru îndeplinirea unei sarcini care servește unui interes public sau care rezultă din exercitarea autorității publice cu care este învestit operatorul, date fiind cerințele stabilite la articolul 6 alineatul (3) din regulament, inclusiv cerința potrivit căreia este necesar ca dreptul intern să urmărească un obiectiv de interes public și să fie proporțional cu obiectivul legitim urmărit și având în vedere totodată articolele 7 și 8 din cartă, trebuie interpretată în sensul că dreptul intern nu poate să impună divulgarea declarațiilor de interese private și publicarea lor pe site-ul operatorului, Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (Comisia principală pentru etică oficială), oferind astfel acces la aceste date tuturor persoanelor care au acces la internet?

2) Interdicția privind prelucrarea de categorii speciale de date cu caracter personal stabilită la articolul 9 alineatul (1) din regulament, date fiind condițiile stabilite la articolul 9 alineatul (2) din regulament, inclusiv condiția stabilită la litera (g) a acestuia potrivit căreia este obligatoriu ca prelucrarea să fie necesară din motive de interes public major, în baza dreptului Uniunii sau a dreptului intern, care trebuie să fie proporțional cu obiectivul urmărit, trebuie să respecte esența dreptului la protecția datelor și trebuie să prevadă măsuri corespunzătoare și specifice pentru protejarea drepturilor fundamentale și a intereselor persoanei vizate, trebuie să fie interpretată, având în vedere de asemenea articolele 7 și 8 din cartă, în sensul că dreptul intern nu poate să impună divulgarea datelor cuprinse în declarațiile de interese private care pot dezvălui date cu caracter personal, inclusiv date care fac posibilă determinarea opiniilor politice, a apartenenței sindicale, a orientării sexuale ale unei persoane sau a altor informații cu caracter personal și publicarea lor pe site-ul operatorului, Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, oferind acces la aceste date tuturor persoanelor care au acces la internet?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Articolele 7 și 8 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene; considerentele (1), (2), (4), (26), (39), (51), (85) și (154), precum și articolul 4 alineatul (1), articolul 6 alineatul (1) literele (c) și (e), articolul 6 alineatul (3) și articolul 9 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO 2016, L 119, p. 1).

Dispozițiile naționale invocate

Articolul 1, articolul 2 alineatul (1), articolul 3 alineatul (2), articolul 4 alineatul (1), articolul 5, articolul 6 alineatul (1), articolul 10 alineatele (1) și (2) și articolul 22 din Legea Republicii Lituania privind coordonarea intereselor publice și

private în cadrul funcției publice (denumită în continuare „legea”) (versiunea în vigoare în perioada 1 ianuarie 2018-18 decembrie 2019).

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 La 6 martie 2018, reclamantul a introdus o acțiune la Vilniaus apygardos administracinis teismas (Tribunalul Administrativ Regional din Vilnius) solicitând declararea nelegalității și anularea deciziei Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (Comisia principală pentru etică oficială, denumită în continuare „comisia”) din 7 februarie 2018 (denumită în continuare „decizia”), prin care se constată că reclamantul a încălcat dispozițiile articolului 3 alineatul (2) și ale articolului 4 alineatul (1) din lege (obligația de declarare a intereselor private) prin faptul că nu a depus declarația de interese private în conformitate cu procedura stabilită în cadrul său.
- 2 Reclamantul ocupă funcția de director al instituției publice QP, organism public activ în domeniul protecției mediului (denumit în continuare „QP”). QP a participat la proceduri de atribuire a unor contracte de achiziții publice și a beneficiat de cofinanțare din bugetul Republicii Lituania pentru punerea în aplicare a anumitor proiecte ale programului LIFE + al Uniunii Europene.

Principalele argumente ale părților din litigiul principal

- 3 Reclamantul susține că nu îi sunt aplicabile dispozițiile legii care reglementează obligația de declarare a intereselor private. În calitate de director al QP, el nu are competențe în domeniul administrației publice. Fondatorii și membrii QP sunt persoane fizice. Nicio funcție a instituțiilor statale sau municipale nu a fost delegată către QP. În calitate de organizație neguvernamentală, își desfășoară activitatea independent de orice autorități.
- 4 Potrivit reclamantului, Comisia l-a asimilat în mod nerezonabil unei persoane care exercită o funcție publică și deține competențe administrative.
- 5 Reclamantul susține că conținutul declarației de interese private și publicarea sa practic necondiționată la dispoziția publicului (pe site-ul Comisiei) îl obligă în esență pe declarant să divulge nu numai propriile date cu caracter personal, ci și date cu caracter personal referitoare la alte persoane, încălcând astfel dreptul la viață privată.
- 6 Pârâta consideră că acțiunea trebuie respinsă ca nefondată. Ea afirmă că persoanele care îndeplinesc condițiile următoare sunt considerate de asemenea în lege [articolul 2 alineatul (1)] ca fiind persoane care exercită o funcție publică: (1) persoanele sunt angajate în cadrul unor instituții publice; (2) instituțiile publice sunt finanțate din bugetul și din fondurile naționale sau municipale lituaniene; (3) persoanele respective sunt investite cu competențe administrative. Pârâta apreciază că reclamantul îndeplinește toate aceste condiții. Ea arată că

competențele administrative pot fi nu doar publice, externe (funcțiile unui reprezentant al guvernului), ci și interne, care sunt atribuite unor persoane cu funcții de conducere în cadrul unor societăți, instituții sau organizații, indiferent dacă sunt investite cu competențe în domeniul administrației publice. Competențele administrative privesc supravegherea activităților instituției, controlul muncii subordonaților și organizarea, gestiunea financiară a acesteia, precum și altele asemenea. Reclamantului i s-au atribuit competențe administrative în cadrul QP. El este unicul organism de conducere al QP; activitățile QP sunt finanțate în mod constant din fondurile structurale ale Uniunii Europene și din fondurile bugetului de stat al Republicii Lituania; prin urmare, reclamantul trebuie să declare interesele private.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 7 În conformitate cu articolul 7 din cartă, orice persoană are dreptul la respectarea vieții private și de familie, a domiciliului și a secretului comunicațiilor. Potrivit articolului 8 din cartă, orice persoană are dreptul la protecția datelor cu caracter personal care o privesc. Asemenea date trebuie tratate în mod corect, în scopurile precizate și pe baza consimțământului persoanei interesate sau în temeiul unui alt motiv legitim prevăzut de lege. Orice persoană are dreptul de acces la datele colectate care o privesc, precum și dreptul de a obține rectificarea acestora.
- 8 Articolul 6 alineatul (1) din regulament stabilește condițiile în care prelucrarea datelor este legală. Asemenea condiții includ următoarele: prelucrarea este necesară în vederea îndeplinirii unei obligații legale care îi revine operatorului [litera (c)]; prelucrarea este necesară pentru îndeplinirea unei sarcini care servește unui interes public sau care rezultă din exercitarea autorității publice cu care este investit operatorul [litera (e)].
- 9 Articolul 6 alineatul (3) din regulament prevede că temeiul pentru prelucrarea menționată la alineatul (1) literele (c) și (e) trebuie să fie prevăzut în: (a) dreptul Uniunii; sau (b) dreptul intern care se aplică operatorului. Scopul prelucrării este stabilit pe baza respectivului temei juridic sau, în ceea ce privește prelucrarea menționată la alineatul (1) litera (e), este necesar pentru îndeplinirea unei sarcini efectuate în interes public sau în cadrul exercitării unei funcții publice atribuite operatorului. Respectivul temei juridic poate conține dispoziții specifice privind adaptarea aplicării normelor regulamentului, printre altele: condițiile generale care reglementează legalitatea prelucrării de către operator; tipurile de date care fac obiectul prelucrării; persoanele vizate; entitățile cărora le pot fi divulgate datele și scopul pentru care respectivele date cu caracter personal pot fi divulgate; limitările legate de scop; perioadele de stocare; și operațiunile și procedurile de prelucrare, inclusiv măsurile de asigurare a unei prelucrări legale și echitabile cum sunt cele pentru alte situații concrete de prelucrare astfel cum sunt prevăzute în capitolul IX. Dreptul Uniunii sau dreptul intern trebuie să urmărească un obiectiv de interes public și trebuie să fie proporțional cu obiectivul legitim urmărit.

- 10 Articolul 9 alineatul (1) din regulament prevede că se interzice prelucrarea de date cu caracter personal care dezvăluie originea rasială sau etnică, opiniile politice, confesiunea religioasă sau convingerile filozofice sau apartenența la sindicate și prelucrarea de date genetice, de date biometrice pentru identificarea unică a unei persoane fizice, de date privind sănătatea sau de date privind viața sexuală sau orientarea sexuală ale unei persoane fizice.
- 11 Articolul 9 alineatul (2) din regulament precizează condițiile în care nu trebuie să se aplice alineatul (1). Asemenea condiții includ, printre altele, condiția potrivit căreia prelucrarea este necesară din motive de interes public major, în baza dreptului Uniunii sau a dreptului intern, care trebuie să fie proporțional cu obiectivul urmărit, să respecte esența dreptului la protecția datelor și să prevadă măsuri corespunzătoare și specifice pentru protejarea drepturilor fundamentale și a intereselor persoanei vizate [litera (g)].
- 12 Legea [articolul 10 alineatul (1)] stabilește persoanele în cazul cărora datele din declarație trebuie să fie publice și publicate pe site-ul Comisiei principale pentru etică oficială în conformitate cu procedura instituită. Lista acestor persoane cuprinde șefii și șefii adjuncți ai instituțiilor publice care sunt finanțate din bugetul și fondurile naționale sau municipale lituaniene.
- 13 Conținutul unei declarații de interese private [articolul 6 alineatul (1) din lege] include în principiu date referitoare la viața privată a persoanelor indicate în cuprinsul său: datele cu caracter personal (prenumele, numele, locul de repartizare, sarcinile) ale declarantului și ale soțului/soției, ale concubinului/concubinei, ale partenerului/partenerii, care permit identificarea unor informații privind anumite aspecte ale vieții private a persoanei (starea civilă, orientarea sexuală și altele asemenea), informații privind cadourile primite, tranzacțiile încheiate de aceste persoane, care permit identificarea anumitor detalii ale vieții declarantului și a soțului/soției, a concubinului/concubinei, a partenerului/partenerii, și anume obiectele utilizate, interesele, hobby-urile, stilul de viață, situația financiară și altele, informații privind persoanele apropiate sau cunoscute sau date care pot cauza un conflict de interese și care pot fi de natură să indice relația personală dintre declarant și soț/soție, concubin/concubină, partener/parteneră, precum și relația personală dintre persoanele care trebuie să fie indicate și declarant și soț/soție, concubin/concubină, partener/parteneră.
- 14 Datele cu caracter personal cuprinse în declarația de interese private fac parte integrantă din viața privată a unei persoane, iar divulgarea lor poate încălca dreptul la viață privată al persoanei și poate afecta securitatea sa, altfel spus divulgarea unor asemenea date poate să pună în pericol viața și sănătatea persoanei respective, celelalte drepturi și libertăți ale sale, precum și să provoace alte consecințe negative pentru aceasta.
- 15 Declarantul este obligat să divulge nu doar datele sale cu caracter personal, ci și pe cele ale altor persoane, cunoscând că datele în cauză vor fi publicate pe site-ul Comisiei și, prin urmare, vor fi disponibile în principiu pentru un număr nelimitat

de persoane și vor fi utilizate în mod potențial în diverse scopuri. Excepțiile prevăzute de lege [articolul 10 alineatul (2)] nu asigură protecția datelor cu caracter personal, întrucât lasă deschisă posibilitatea identificării declarantului și a altor persoane, precum și a realizării unei legături între persoanele menționate și informațiile divulgate public care nu sunt acoperite de excepții.

- 16 Legea urmărește în esență să garanteze respectarea principiului transparenței în exercitarea funcțiilor publice și în luarea deciziilor legate de realizarea unor interese publice (articolul 1).
- 17 Curtea de Justiție a Uniunii Europene (denumită în continuare „Curtea”) a observat că principiul transparenței instituit la articolele 1 și 10 din Tratatul privind Uniunea Europeană și la articolul 15 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene permite asigurarea unei mai bune participări a cetățenilor la procesul de decizie, garantând o mai mare legitimitate, eficacitate și responsabilitate a administrației față de cetățeni într- un sistem democratic (a se vedea Hotărârea Curții din 6 martie 2003, *Interporc/Comisia* (C-41/00 P, EU:C:2003:125, punctul 39), și Hotărârea Curții din 29 iunie 2010, *Comisia/Bavarian Lager*, C-28/08 P, EU:C:2010:378, punctul 54). Curtea a statuat de asemenea că protecția dreptului fundamental la respectarea vieții private la nivelul Uniunii impune ca derogările de la protecția datelor cu caracter personal și limitările acestora să fie efectuate în limitele strictului necesar (a se vedea Hotărârea din 21 decembrie 2016, *Tele2 Sverige și Watson și alții*, C-203/15 și C-698/15, EU:C:2016:970, punctul 96, și Hotărârea din 27 septembrie 2017, *Puškár*, C-73/16, EU:C:2017:725, punctul 112).
- 18 Potrivit jurisprudenței Curții, înainte de a divulga informații referitoare la o persoană fizică, instituțiile sunt ținute să pună în balanță interesul Uniunii de a garanta transparența acțiunilor sale și atingerea adusă drepturilor recunoscute prin articolele 7 și 8 din cartă. Or, nu se poate recunoaște obiectivului transparenței nicio superioritate automată asupra dreptului la protecția datelor cu caracter personal, chiar dacă sunt în joc interese economice importante (a se vedea Hotărârea din 9 noiembrie 2010, *Volker și Markus Schecke*, C-92/09 și C-93/09, EU:C:2010:662, punctul 85).
- 19 Deși obligația furnizării de date (inclusiv date privind viața privată a unei persoane) impusă de lege se referă la împrejurări care pot influența deciziile luate în cursul exercitării funcțiilor oficiale, instanța are convingerea că existența unor astfel de împrejurări nu înseamnă în sine că asemenea date sunt de interes public și trebuie să fie publicate. Dimpotrivă, astfel de date pot dezvălui informații personale extrem de sensibile (precum informații despre conviețuirea în concubinaj, viața cu o persoană de același sex și altele), care în principiu nu implică necesitatea socială de a fi făcute publice și pot cauza inconveniente majore persoanei respective în viața sa privată.
- 20 În opinia instanței, divulgarea împrejurărilor specificate pe internet nu este o măsură necesară pentru realizarea obiectivului urmărit de lege, și anume punerea

în aplicare a principiului transparenței în funcția publică. Furnizarea unor asemenea date numai către entitățile indicate în lege (articolul 5), precum și funcțiile de control atribuite acestor entități (articolul 22), inclusiv funcțiile de control cu care este învestită o instituție specială – Vyriausioji tarnybinės etikos komisija – sunt măsuri suficiente pentru a garanta realizarea obiectivului legii în cauză.

- 21 Instanța are îndoieli cu privire la aspectul dacă norma prevăzută de lege potrivit căreia datele cuprinse în declarațiile private trebuie să fie publice și publicate este compatibilă cu dispozițiile specificate ale cartei și ale regulamentului, precum și cu jurisprudența Curții.

DOCUMENT DE LUCRU